

ב-15 לדצמבר 1972 חזר יוסף שרון לארץ כשכולו קורן מאושר. לעתונאים שהמתינו לו בנמל-התעופה בישראל בחיך רחב כי אחרי מאמצים רבים על פני כל אירופה הצליח לרכוש 600 קרונות על גלגלים ולארגן את סידורי העברתם לארץ. הוא גילה שכל שבוע יגיעו לארץ 75 קרונות כאלה, שיוצבו לפי דרישות משרד הקליטה. כל העוסקים בדבר נשמו לרווחה. שוב לא צפויה שואה ולא קאטסטרופה: כל משפחת עולים תקבל דיור, אפילו אם זה יהיה באוסן ומני מעונות.

לגור במקום כזה. אז אם כבר נועדו המעור נעים לרוחות רפאים, למה באמת לא להקים אותם בבית-הקברות?

מי צריך את זה?

”צ’ חוק, צ’ חוק, אבה...” אומר ה” פיתגם העממי. עד כמה שהסיפור נשמע מצחיק ודמיוני, הוא מבטא מציאות עגומה ביותר. זהו אחד הביטויים של שערוריה ציבורית נוספת, בה ביבונה ממשלת-ישראל בקלות-ידעת

מאז עברו חמישה חודשים, 600 הקרא-

מעבדות נוסח '73

מי יגוד כאן?

זוג עולים מברית-המועצות סוקרים בחשדנות את אחד המעונות שהוצב בפרדס-חנה. האם זה דאצ'ה? ואלו בהתכוונם למשק-קיץ כפרי נוסח רוסייה. הם לא התנגדו לקבל מעון כזה.

שורה של כלובי הפז, המיועדים לשיכון עולים, כשהם ניצבים זה ליד זה ללא כל רווחים ביניהם, בעירת העולים אופקים שבנגב. חלק ממעונות אלה הוצבו ממש בצמוד לגדר בית-הקברות המקומי, כך שניתן לראות מתוכם את הקברים ולשמע את זעקות האבלים.

באופקים

וואנים שנרכשו טרם הגיעו לארץ. ממשלת ישראל שילמה עבורם סכום עגול של 18 מיליון ל”י במוזון אבל רק כ-300 מהם הגיעו לארץ. 100 מעונות נשלחו לאור פקים. 120 לפרדס-חנה. 50 לאור-עקיבא. חשצר נמצאים עדיין במחסנים מבלי ש” חוחלט היכן להקיםם.

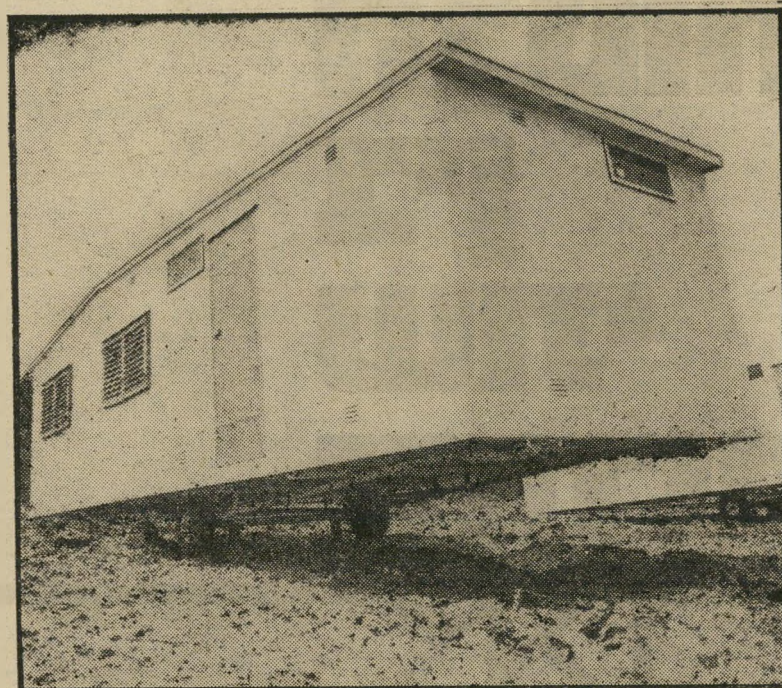
עד היום לא נכנסה אפילו משפחת עולים אחת להתגורר במעונות. איש אינו יודע מתי תכנס משפחת העולים הראשונה להתגורר בהם. איש אינו יודע אם בכלל יועמדו המעונות לשיכון עולים.

שיכון

לקשישים

כ אשר התחילו ראשוני הקרונות להגיע לארץ, הסתבר שבעצם מצוקת הדיור לעולים אינה נוראה כל כך. יש מספיק דירות לכל הבאים. לא עוד, אלא שבינתיים הצליח שר-האוצר פנחס שפיר למצוא פתרון יותר זול ויותר מהיר מאשר המעונות. הוא הציע לשכור דירות פנוי יות מהציבור, לשחרר את המשכירים ממס הכנסה. תוך שבועות מעטים הצליח משרד הקליטה לשכור כ-2300 דירות לעולים במקומות הריכוז הגדולים של האוכלוסייה בארץ. כל הדירות נשכרו, ושולם עבורם במוזון מראש לשנה.

עד היום הצליח משרד הקליטה לשכון עולים רק 900 מהדירות השכורות. ואם לא די בצרה זו, הסתבר שההשקעה (המשך בעמוד 38)

מעברת עולים חדישה נוסח 1973. במקום הצריפונים, הבדונים והפחונים — קרון גרר עם כל הנוחיות ואפילו עם מיוזן אוויר, לו ניתן השם מעונות. אבל המעונות שרכש משרד-השיכון לא ינועו, גלגליהם יוסרו והם יהיו יסוד למעברות חדשות שיצוצו פה ושם.

בפרדס חנה

פועת עשרות מיליוני לירות מכספי ה” ציבור, עבור הרפתקה חלמאית כושלת, שקשה להעלותה על הדעת.

הרעיון הגאוני נולד בסוף 1972. כאשר התפשטה בארץ סאניקה נוראה בכל חמדי-בר בקליטת עולים. דובר על כך שהיצע הדירות העומד לרשות משרדי הקליטה והשיכון כדי להציעם לעולים חדשים, אינו עונה על הצרכים. מפי דוברים רשמיים נמסר כי תוך שבועות מספר עלול להיווצר מצב בו לא יהיה היכן לשכון משפחות עולים. מושגים כמו ”קאטסטרופה”, ”סקני דאל”, ”שואה” ועוד ריחסו באוויר ויצרו היסטריה אמיתית.

באותו זמן, כמוזון, היה המצב הפוך ממה שנראה ותואר. האמת היתה שצפוי היה עודף של דירות בשוק, אלא שאיש מהנוגעים בדבר לא ידע על כך. על כל פנים, כדי לפתור את השואה המתרגשת ובאה, לדעת ראשי משרד הקליטה, החלו לחפש פתרונות מהירים. אחד הפתרונות היה של מנכ”ל משרד השיכון יוסף שרון. הוא שהגה את הרעיון הגאוני לרכוש בחו”ל קראוואנים, להביאם לארץ, ולהשתמש בהם כפתרון ביניים לשיכון עולים. היתרון שברעיון: ניידותם של הקרונות הנעים; אפשר להעבירם מ”מקום למקום, ובכך לענות תוך שעות על דרישות דיור באזורים שונים.

ההגיון שבהצעה זו נראה כל כך פשוט שאיש לא טרח לבדוק את מה שקשור בה. תוך ימים ספורים כבר המריא שרון לחו”ל כדי לרכוש את הקרונות הנעים ולהעבירם במהירות המירבית לארץ.

ער גלגלים

כך נראה אחד המודלים של המעונות שנרכשו על-ידי משרד-השיכון בבריטניה, במחיר של כ-30 אלף ל”י היחידה. יצירת תשתית דרכי גישה, ביוב ומים למעונות תעלה בכ-20 אלף נוספות.